

УДК 331. 56 : 631

Оспішева О. – ст. гр. ЕП -21

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

ПРОБЛЕМА БЕЗРОБІТТЯ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Науковий керівник: викладач Шевченко С. В.

Реструктуризація сільськогосподарських підприємств на засадах приватної власності на землю і майно обумовила радикальні зміни в системі економічних відносин у сільському господарстві. Такі зміни суттєво впливають на якісні характеристики трудового потенціалу аграрної сфери та чисельність зайнятого в аграрному секторі економіки населення. Замість гарантованої зайнятості та «прихованого безробіття» з'являється та поширюється відкрите безробіття та безробіття на роботі. Дедалі більшого розповсюдження набула зайнятість неповний робочий день, тиждень тощо. Усе це завдає збитків аграрному сектору економіки, оскільки ефективність функціонування капіталу і землі опосередковується саме раціональним використанням трудового потенціалу.

При формуванні сучасної стратегії розвитку самозайнятості селян повинні здійснюватися заходи, які передбачають такі напрями: прискорення ринкової трансформації аграрного сектора; соціально-демографічне оздоровлення сільського населення; удосконалення нормативно-правової бази; запровадження механізмів партнерської підтримки розвитку соціальної сфери; розвиток особистих селянських господарств; організація маркетингу; поліпшення інформаційно-консультаційного обслуговування; забезпечення професійної підготовки та перепідготовки селян; розробка і реалізація спеціальних систем та програм для безробітних; організація підприємців та інших самостійно зайнятих осіб; регулювання впливу молоді із сільської місцевості; розвиток приватної ініціативи та підприємництва; реалізація сільськими територіальними громадами повноважень з розв'язання проблем соціально-економічного розвитку населених пунктів.

Основні шляхи підвищення використання трудових ресурсів варто визначати через конкретизацію таких блоків як: розвиток села, розвиток земельних відносин та форм господарювання, розвиток аграрного ринку, фінансове та інвестиційне забезпечення, розвиток аграрної науки та освіти, технічне забезпечення виробництва, що втілюються через загальнонаціональну систему законодавчих норм і правил, а також міжнародних стандартів, які регулюють відносини між роботодавцями і найманими працівниками з приводу забезпечення умов сільської зайнятості та соціального захисту економічно активного сільського населення (на територіальному рівні мова йде про розмежування компетентності та відповідальності між різними гілками влади щодо регулювання сільської зайнятості); система моніторингу сільської зайнятості, яка проводиться з метою з'ясування пропорцій розподілу сільського економічно активного населення між видами та сферами економічної діяльності, визначення оптимального рівня продуктивної зайнятості працездатного сільського населення, територіальної організації структури розподілу працівників за галузями та видами економічної діяльності, а також професійно-кваліфікаційної структури працюючих. Розв'язання проблем зайнятості та безробіття у сільському господарстві потребує комплексного підходу. Значущості й актуальності набуває вивчення мотивів зайнятості населення в аграрному секторі економіки та розробка стимулів, які спонукали б сільських працівників і, особливо, молодь працювати в сільському господарстві.